

Előfizetési árak

Helyben:

Egész évre 10 kor., fél évre
5 kor., negyed évre 2 k. 50 l.

Vidéken:

Egész évre 12 kor., fél évre
6 kor., negyed évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fillér.

SZENTESI LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Vajda B. Utóda könyvnyom-
dája Szentés, Kossuth-tér

Egyes példányok kaphatók

Lapunk könyvnyomdájában
valamint lapkihordóinknál,
kiknél lapunk előfizetésre is
megrendelhető.Megjelenik hetenként kétszer:
csütörtökön és vasárnap,
a kora reggeli órákban.

Felelős szerkesztő:

SIMA L SZLÓ

Főmunkatárs:

HEGYI ANTAL

Hirdetések árát,

valamint nyilvtéri közleményeket kiadóhivatalunk méret
szerint a legutányosabban számít.

Államszocializmus.

— Január 25.

(M. H.) Zselénszky gróf a főrendi házban egy közbeszólásban oda vágta vádgyanánt Wekerlének, hogy: államszocialista! E vád, velejében, a magyar állam ellen irányult, amért szocialista — s e vád azon épül, hogy a magyar állam ipari üzemeket tart fenn sőt újabb szénbányákat is vásárol, egyszóval tehát, ez a vád eleje, jogosulatlan versenyre kell a magánüzemmel, a magángazdálkodással.

Ezt a versenyt az állam csakugyan megeseleksi, s a magyar állam talán nagyobb mértékben, mint némely nyugati állam. A kérdés az, hogy e verseny valóban jogosulatlan-e, s összefügg azzal a kérdéssel, hogy mirevalótulajdonképp az állam? A felelet egyszerű; megadja rendszerint ugyanazok, akik rossz néven veszik az állami vállalkozást, kijelentvén, hogy az állam csakis arra való, hogy a magános munka, a magános gazdálkodás, a magános vállalkozás feltételeit megteremtse. Látnivaló, hogy minden ezen a csakis fordul meg. Nincs benne kétség, hogy az állam csakis erre való. Am ekkor az a kérdés, hogy elláthatja-e a magános gazdálkodás folyamatoságát és fejlődését, ha tartózkodik a vállalkozástól, tartózkodik az iparüzéstől, tartózkodik a magángazdasággal való versenyre keléstől?

Wekerle rámutatott a klasszikus

példára, melyet a magyar gyakorlat szolgáltat, s amely gyakorlatból szépen ki lehet indukálni az államszocializmus természetét és jogosságát. Hogy Magyarország a magános gazdálkodásnak, még az eredeti mezőgazdaságnak is micsoda életbevágó előfeltétele a tökéletes vasuti közlekedés, azt ki lehet olvasni például azokból a vagonhiánypanaszokból, melyekkel minden ősszel felverik (s joggal verik fel) az országot ugyanazok, akik nincsenek elragadtatva az államszocializmustól. E szükség átlátása volt az, mely annak idején a szegény és gyakorlatlan magyar államot arra bírta, hogy vasutait rendre államosítsa, vagyis kivége a magános vállalkozás kezéből. Államszocializmus volt ez, és pedig — s ez az államszocializmus lényege — a magángazdálkodás szükségétől parancsolt. Már most sem a gépüzemmel megbárátkozó mezőgazdaságot, sem az államvasutakat, sem a csirázó iparunkat nem tudták a magánvállalkozás rendjén gépekkel ellátni, s az államnak rá kellett fanyalódnia, hogy gépgyár legyen. Ez is államszocializmus és erre is a magángazdálkodás érdeke kényszerítette az államot. S mikor kiderült, hogy a magános természetű bányamivelés rendjén a munkáviszonyok s a kartellgazdálkodás folytán ijesztő megakadások történnek; hogy, egyfelől, a magános üzemű bányák nem szolgáltatnak folyamatosan szenet, másfelől úgy felverődik a szén ára, hogy szem a ma-

gános vagy állami üzemek, sem, ami talán szintén számba kerülhet, a magányos háztartások nem számíthatnak állandóan szénre s nem bírják a felhajsolt szénárakat: a nem éppen végtelen hajlandóságú porosz állam befurakodott a kartellbe, hogy intra muros tudjon a munkáviszonyok olyan javulására hatni, melyek a foganatos szentermelést biztosítják s az árak olyan nivellálódására igyekezni, mely szinten marad a fogyasztás anyagi lehetőségével. Ezt a példát követi, kénytelen követni a magyar állam; ez is államszocializmus és erre a szocializmusra is a magángazdálkodás, magánvállalkozás, és, hogy egészen pontosak legyünk: a magántulajdonon épülő társadalmi és gazdasági rend érdeke kényszeríti az államot.

Ez a punctum saliens. A magántulajdon, a magángazdálkodás, a magános vállalkozásnak csakis és pusztán a verseny szabályozta rendjén igen hamar oda jutunk, hogy:

1. a magános gazdálkodás nem tudja magát a saját folyamatához szükséges feltételekkel ellátni; meg kell akadnia fejlődésében s képtelen ellátni a közönséget.

2. a munkaadó és munkás közt való viszony, a világgazdaság egybefüggése révén úgy elvadul és olyan állapotokat idéz elő, hogy a munkás-ság a rosszabb bérű helyekről elvándorol oda, ahol jobb béreket talál, s

A „SZENTESI LAP” TÁRCAJA.

A kozák felesége.

Ira: Saueher-Masoch.

A vad sivatagban éj volt. A csillagoktól tündöklő égbolt alatt, a virágok és füvek tengerének közepében, egy kis szalmafedélű ház állt, melyet szél által bedöntött kerítés vett körül.

A szentképekkel tele aggatott falu, alacsony szobában Bassa aludt kemény ágyán, báránnyal bundájába burkolozva. Férje, Dobrenko, a kozák harcos, távol volt, mivel a szomszédos tatárok első puskaelövésére, melyet rabló hadjáratuk megkezdése alkalmával elcsütöztél — lóra kapott és elnyargalt.

A fiatal asszony álmából hirtelen felriadt. A ház ajtaján kopogtatást hallott, sőt az meg is ismétlődött. Felkelt és az ajtót kinyitotta.

Az ajtó előtt a kozák lova lovas nélkül állt és patájával kapart. Bassa megjédei, mert ismerte ezt a hűsleges állatot, a kedves szelid tarkát. Agyában hirtelen rémes gondolat cikázott keresztül, hogy Dobrenkó biztosan elesett, mert ha életben van, a ló nem hagyta volna el. A szegény asszony keservesen sirni kezdett, miközben a tarka szeliden vállára tamasztotta fejét, mintha ő is gyászt érezne bátor lovasa miatt.

A kozák asszony körülfonta karjaival a hű barát bozontos fejét és megcsókolta. Aztán letörülte könyeit...

Ha meghalt volna az a férfi, ki őt anynyira szerette — kötelességet kell teljesítenie. Ne maradjon a hollók martaléka, hanem mint istenfelő keresztényhez illik, szentelt földben nyugodjék. Bassa visszatért a szobába, hol bundát öltött, szép, fekete hajára vörös kendőt kötött, kancsukáját leakasztotta a szőgről és övébe jatagánt dugott. Miután meggyőződött arról, hogy a nyereg-tartóban levő két pisztoly még töltve van s hogy a pálinkás butykos sem fogyott ki, felpattant a lóra és elindult abban az irányban, melyet reggel Dobrenko is követet.

Mély ahítatos esend uralkodott a messze pusztaságon. Bassa, mint a madár, keresztül repült az illatos sivatagon, a falu felé. Amint odaért, látta, hogy a tatárok már visszavonultak, de gazdag zsakmányt és több foglyot vittek magukkal. Ismét reménykedni kezdett!

Kelenten az első fény derengett, midőn elhaladt egy kozákuvar mellett, melyet az ellenség felperzselt. Itt feküdt az első halott is: egy muzulmán.

Bassa lova nyakába dobta a kantárszárat. Az okos állat csakugyan azt az utat választotta, melyet óhajtott: tuskón-bokron keresztül az ütközet színhelyére vitte. A fű messze területen le volt tiporva és a földet

elesett harcok és lovak borították. Bassa megállította a tarkát, leszállt és bizva ösztönében, futni engedte az okos állatot. Ő maga is a legnagyobb buzgalommal kereste ferjét, de nem találta.

— Elfogták, — mondogatta, hiszen ez a gondolat vigasz volt számára.

Időközben kivilagosodott. Nagy keselyűk és hollók a halottak fölött körben kovályogva, hangos káromással üdvözölték a felkelő napot.

A távollan a tarka hirtelen nyeríteni kezdett. Urát találta volna meg? Bassa gyorsan ahhoz a bokorhoz futott, mely előtt a ló oldalát farkával verdeste és miután az ágakat széthajtotta, felsikoltott. Férje feküdt ott, vértől borítva, lecsukott szemekkel.

A fiatal asszony ráborult a körben testre és csókokkal halmozta el. Aztán karjaiba vette és felállította.

— Dobrenko! — kiáltott — egyetlenem, hősöm, galambocskám!

Nem, nem volt hideg, még létezett. Bassa elővette a pálinkás kulacsot, néhány cseppent öntött férje szájába és halántékait dörzsölni kezdte. Végre Dobrenko felsőhajtott és szeméit felnyitotta.

(Folyt. köv.)

a magángazdálkodás, munkás híján, fennakad;

3. a kartellek s egyéb mesterséges konstrukciók révén alakuló árképződés nemcsak általában a fogyasztót, de specialisan azt a fogyasztót, aki egyben termelő is és a termelése számára fogyaszt, képtelenné teszi arra, hogy ezekkel az árakkal megbirkózzék, — s ezzel megint a magángazdálkodás, a magánélet akad meg.

Mi következnek ebből? Türelmetlen állapot következnek; a magángazdálkodásnak és a magánvállalkozásnak olyan elfajulásai hatalmasodnának el, melyek közepett az egyfelől ellátatlan, másfelől kiszorított közönség és magángazdálkodás arra az átlátásra jutna, hogy így nem lehet tovább élni, mert nem lehet tovább dolgozni s elkeseredésével s elégedetlenségével az elfajulások gyökeréig menvén, el is érkezne ehhez a gyökeréhez: a magántulajdonon épülő társadalmi és gazdasági rendezés.

Tertium non datur. Aki nem akar szociáldemokrata szocializmust, annak meg kell barátkoznia az államszocializmussal. Aki védeni akarja a magántulajdont, a magángazdálkodást, a magánüzemet s a magánvállalkozást, annak megértő szemmel kell néznie, megértő átlátással követelnie az állami vállalkozás, az állami üzérkedés, az állami felügyelet, beavatkozás és verseny mind erősebb terjeszkedést. Ismételjük: harmadik eset nincs; a harmadik eset, az államnak az államszocializmustól való hazudozása a magángazdálkodásnak és vállalkozásnak tisztán a versenyre való bizása volna; valósággal mesterséges és kárörvendő siettetése volna a mai társadalmi és gazdasági rend összeomlásának, — volna, egyszerűen az a bizonyos, manchester-liberalizmus, melyet senki oly (sokban jogos) megvetéssel kiejteni nem tud, mint akik előtt még a mi szegény, bátortalan, ezer tekintetből lekötött államunk is tulságos szocialistának tetszik.

KRONIKÁS JEGYZETEK.

— Január 25.

Az egyszeri kakas borzasztó bosszút forralt a világ ellen. Elhatározta, hogy soha sem kukorikul többé s így megakadályozza hogy a nap fölkeljen. A kakas tartotta is magát a rettenetes bosszúhoz. Minden kukorikulás inger dacára; nem kukorikult. De a hajnal keveset törődött a kakas ur rettenetes bosszújával, kipirkadt. Sőt uramfia még a reggel is eljött. Még a fényes dél is. Sőt a délután is. Este mikor azután lement a nap előállt a kakas. Meg mondtam nyg-e, hogy nem fogok kukorikolni és vége lesz a világ rendjének. És alig lehetett felvilágosítani, hogy ohó, annak idején amikor kukorikult akkor is beállott az este, akkor is volt éjszaka.

Az egyszeri kakas története most szörnyű aktualis. Soha jobban még nem bizonyosult még be, mint most. Uramfia ezek az egyszeri kakasok valóban azt hiszik, hogyha ők a legsötétebb éjszakában kukorikulnak menten hajnal támadt, sőt reggel, fényes ragyogó dél.

Nem tehetek róla a fenti idézet nem öletszerű eszméből, hanem sajátos helyzetkép. A vármegye érdemes felhívatalosa szörnyű módon haragszik és méreg fogakat keres ott, ahol igen-igen gyenge tej fogak találhatók s mit az egyszeri kakas a kukorikulásról hitte, a hajnal jöttét, szentül meg van győződve, hogy egyes-egyedül az ő rettenetes haragvó menyörgése fog rendet teremteni.

Hát lehet, hogy igaza van. De én alig hiszem.

A nap a maga útján jár. Tán azt se tudja, hogy vagynak a mi sáros-poros földünkön kakasok is.

Ez a mostani vármegyei állapot a maga természetes útján is eljut, a megoldáshoz.

Igazán mondom »Akar haragszunk érte akár nem. Egy lesz a vége.

Valam ostoba rémet kalendáriumban van mese a háborút járó Szepiről, aki a háború folyamán a rettegéstől, félelemtől habérkoszorús hőssé lön. Mikor haza került a legelső este rémséges álma volt. Háború járta. Heves öldöklő harc. De békét akartak. Szepi volt a háborúban a legnagyobb hősök egyike. Hogy azután a béke létre jöhessen levágta a fejét és aranytálcán elvitte az ellenséges fővezérhez. Faktum, punctum. Meglett a béke.

Azt beszélük, hogy a vármegyei békeség kedvéért is vannak, akik aranytálcán akarják a fejüket átnyújtani az ellenfélnek, akár csak Szepi.

Ezt beszélük. Én nem hiszem. Már azért sem, hisz ez a háborúsgazd nem fejkért folyik. Egy-két fej — semmi.

Rendszer változás — ez a jelszó.

Akkor pedig a rendszer fejét kell levágni. A régiét.

De kérdés merre, hol van az a fej. Egy-e vagy sok?

A türelmi rózsát terem. A rózsza pedig szép virág. Igazán kívánatos, hogy míg a dolgok eldülnek mindaddig várjanak azok, akik a Szepi szerepét kénytelen — kellenetlenné vállalni akarják.

Hiszen sok bolondot tehet az ember. De a fej az mégis olyasmi, amit nem szívesen nyisztelek le az ember a nyakáról.

Inkább vágja le más.

Barázda.

UJDONSÁGOK.

Örök harc.

— Január 25.

Minden nap előről kezd a harcot

Az élet kapzsi hatalmaival.

Mindégy: kapnod vagy adnod a sarcot,

Folér verességgel hány diadal?!

Keserves jajjal jöttél e világra,

Csak atom esalt ajkadra mosolyt . . .

Ki mondja meg; ajkad első síráma

Mily veszteséget, mit panasztól?!

Nem esalt-e már az a vágy, a kesergő,

Mely most is epesztett az anya-émlő,

És sírra epedtél játék után . . .

S nem üzted-e ép oly vágygyal a lepkét,

Mint lested aztán esőkra a laulyt?

S színtyeg nem hajszol-e most szíved-élméd

Száz férficélt is lepke gyanánt?

Egy játék, egy harc! Örök a kezéd . . .

S harcod ha mélybe, magasha ha víz:

Ép csak halkabb lesz egyre keserveid,

Ép csak halkabb lesz örömid is.

Rogyhatsz magadba, mivel se törődve,

Ha célod már mind éjbe borult . . .

Döbblhetsz, — hiába dőlsz pihenőre,

Tör rád ezer emlék, zaklat a mult.

S választ pazarul mosolyt, könyvet újra,
Mint váltott gyermekarcod valaha . . .
S mint halt ifjonti arcod a multba,
Ugy tűnik a vén is tova, tova . . .

De tűnhet örök nyugalomba is arcod,
Csak övé ez a sors, a halotti, komoly!
Te — kezded, előlről kezded a harcot,
Az örök harcot, Isten tudja, hol?!

Telekes Béla.

— Január 25.

— **Képviselőnk neje Szentesen.** Dr. Molnár Jenő, városunk országos képviselőjének neje szerdan este városunkba érkezett és a jövőhét elejéig itt tartózkodik. A képviselőné dr. Tasnády Antal és neje vendége.

— **Meghívó.** A »Szentesi II-ik 48-as Népkör« 1908 évi január hó 26-án vasárnap, délután 2 órakor — évi rendes közgyűlést tartja, melyre a kör tagjait ezuton hívom meg. — Szentés, 1908. január 12. — Dr. Tasnády Antal elnök. Targysorozat: 1. Éves jelentés. — 2. A mult évi számadások vizsgálata és a felmentvény megadása. — 3. A folyó évi költségvetés. — 4. Indítványok. — 5. Tisztújítás.

— **Vége volna?** Hihetetlen hírt adunk az olvasó közönség tudomására: *Vége lesz a sertészárlatnak.* Mint értesülünk *Simontics Dezső* állami állatorvos előterjesztésére a zárlatot feloldják, úgy hogy a téli vásárra már sertések is lesznek felhajthatók. A hihetetlen hangzásér hírt az teszi valószínűvé, hogy a rendőrség felhívja a a gazdáközönséget: a sertés passzusok mi előbbi kiváltására, nehogy a vásár alkalmából torlódások származzanak a járlat kezdő hivatalban.

— **A reformátusok farsangi nagy hangversenye.** Az idei farsang leglátogatottabbnak ígérkező hangversenye iránt mindnagyon nagyobb érdeklődés mutatkozik, különösen nagy a páholyok iránt a kereset, annyira, hogy a rendezőség a földszinten a páholyok alatt ideiglenes páholyok felállításáról is gondoskodott; kiváló figyelmet fordít a teremnek fűtése és világítására is, hogy e tekintetben a legmasszebbmenő kívánságnak is megfeleljen. A hangverseny rendezéssel egyidejűleg a figyelmes rendezőség Szabolcska Mihálynak rokonszenves fogadtatást rendez, nevezetesen megérkezésekor hivatkozott elébe a vasutállomásra, a hol szíves Isten hozottal dr. Lakos egyik elnök fogadja a körülbelül 20 hinton kimenő tisztelgők élén, biztonságot teendő azon nagyrabecsülésről, melylyel kitünő vendégét környezi.

A hangverseny utáni napon hétfőn pedig délelőtt a Körben tisztelőre társasbédet rendez, a melyre Szentés város művelt közönséget a rendezőség ez uton is meghívja és felkéri, hogy a bizonyára szerfólót! kedves és élenkhangulatu ebéden minél többen résztvenni szíveskedjenek. Szükséges azonban hogy a vendéglős a résztvevők számáról már eleve tájékozódhassék legkésőbb vasárnap este a Körben kített aláírási íven feliratkozni. A társasbédnek ételei a következők lesznek: káposztás leves, füstölt kolbással tükör tojással — korhely gyomornak való, — aprójszágúlt és sertés pecsenye és tőrös csusza, és mindez fejenként 2 koronáért.

A rendezőség reményli, hogy e társasbédében való találkozással kedves emléket hagy vissza a kiváló vendégnél Szentésről, a melynek előtte nagyon rokonszenves Lözön-ségét már ismételje is meg, tisztelte latogalással, — nyilvánvalóan önmagának nem kisebb tiszteletet szerevén azok előtt, akki

szerencsések voltak a szeretetreméltó ember vonzó egyéniségével valaha érintkezni és akik tapasztalhatták, hogy a lyrai költeményeiben annyira egyszerű de keneteshangú és édesszájú költő egyéniségében is szerezetre valósnak kiváló alakja. Hozza Isten körünkbe.

— **Jaj nekünk!** Ha minden példa beszéd valóra válna, akkor már most egészen kétségbe kellene esnünk s a halál félelem verejtéket verhetne a homlokunkon. Ma nagyon Pálfordulás. És Pál köddel talált befordulni ebben az esztendőben. A régi példa szó pedig gorombán mondja az igazságot: Ha Pál fordul köddel, elhull a nép döggel. Nos hát az idén Pál urunk jóvoltából ebben a fenyegetésben van részünk. Igaz nagyon vékony volt a reggeli kőd, sőt 8–9 óra közt már oszlani is kezdett... No hát félni jó; de a modern ember csak nem ad a babonára. Hiszen ha már el kell pusztulni megcsúszik az a Pál fordulatú kód nélkül is.

— **Halálozás.** *Horváth Sándor* Gazdálkodó, élete 76-ik évében tegnap délután 3 órakor elhalt. Temetése holnap — *vasárnap* — délután 3 órakor megy végbe a Deák Ferenc utcai gyszázhatól a református egyház szertartásai szerint.

— **Az állami ménék.** A városhoz érkezett hivatalos jelentés szerint a dorozsmai állami ménetelep osztályról e hó 30-án indítják el Szentestre az állami ménéket. Valószínű, hogy még az nap meg is érkeznek Szentestre.

— **A főkapitány gyógyulása.** Örömmel vesszük az értesítést, hogy városunk rendőrfőkapitánya, *Arady Kálmán*, állapotában lényeges fordulat állott be, amennyiben a nagy beteg egészen a felgyógyulás felé halad. Kezelő orvosa véleménye szerint nincs semmi különösebb gyógykezelésre sem szükség s egy hónap múltán a főkapitány újból elfoglalhatja hivatalát.

— **A korcsolyázás ellen.** *Balázsovits* Norbert főgimnáziumi igazgató átiratban kereste meg a rendőrséget annak ellenőrzésére hogy a kisérti örvényen a diákok igazgatósági tilalom ellenére nem korcsolyáznak-e? A tilalomnak oka az, hogy az örvényen a jeget vágják s így a korcsolyázók életveszedelemmel játszanak. Kívánatos, hogy a rendőrség éberrel ellenőrizze a korcsolyázókat. Ha már maguk nem adnak egy rézpitykét sem az élet és egészség megtartására, legálabb a rendőrség vegye pártfogásba őket.

— **Nyulvadászat.** *Mácsai János* és fivére *Péter* szövetkeztek *Balogh Lajos* nagynyomási lakossal, egy kis nyulvadászatra. *Balogh* és *Mácsai Péter* szerepeltek, mint hajtók *Mácsai János* pedig mint vadász. Csak egy hiba volt: nem volt vadászjegy a nyulvadászathoz — s így a vadászát orvadászat volt. Tetten kapta az ípszéket *Szilágyi Bálint* lovasrendőr el is kobozta a lankaszert s a nyulvaszó urakat bevitte a rendőrségre. Az eljárást megindították.

— **Hírek az anyakönyvből.** Jan. 23–24: *Eljegyzettek:* Szabó Imre Balla Mariával, Meleg Szilveszter Szabó Lidiával. — *Születtek:* Fekete Antal Böleskei Molnár Ferenc, Német Borbála, Czako János, Nagy Pál Sándor. — *Elhaltak:* özv. Sarkadi N. Istvánné Mikecz Zsuzsanna 80 éves, Farkas Margit 21 hónapos, Pajjer István 2 hónapos, Bokros György né László Erzsébet 78 éves, Mindszent Varga János 50 éves, Józsa László 6 hónapos.

A vidéki városok fejlődése.

(Folytatás.)

A vidéki városok vezetőségei hívjanak össze népgyűléseket, foglalják pontokban mindazon bajokat és sérelmeket, a mik fejlődésüket megakasztják, vagy hátráltatják és szólítsák föl képviselőjüket, hogy ezeket tegyék szóvá az országgyűlésen.

Ekkép aztán nemcsak a parlament és a kormány, hanem a sajtó is intenzívebben karolja föl a vidéki városok érdekeit, mert hiszen ezek teljesen azonosok az állam érdekeivel.

Ma, mikor az egész nemzet a gazdasági önállóság elérésére törekszik, föltétlenül szükség, hogy összes gazdasági erőinket szervezzük. A vidéki városok erőit azonban előbb föl kell szabadítani a reá nehezdedő nyomasztó terhektől. A nemzeti bank még csak a jövedő álma. De a kormány sem zárkozhatik el a vidéki városok anyagi, ipari és gazdasági érdekeinek előmozdításától.

E célból pedig multhatatlanul szükséges, hogy bankot állítson föl a vidéki városok természeti és anyagi, erőinek kihasználására és értékesítésére. E banknak az önálló nemzeti jegybank alapját kellene képeznie s olcsó törlesztéses kölcsönöket adnia az egyes vidéki városoknak, hogy ezek súlyos terheiktől szabadulva, minden erejüket új jövedelmi források nyitására fordíthassák.

Gyárakat, iparvállalatokat kell létesíteni a vidéki városoknak. Az angol, a belga, a francia, a holland városokat messziről meglehet ismerni a munka templomairól, amelyek körülveszik s hatalmas kéményükből egyre omlik a füst, mint valami óriásnak a lehelete. A gyárak, iparvállalatok alapítását most az államsegélytől teszik függővé az élelmes magánvállalkozók. Nyereszketni akarnak s nem az áruk jóságára, hanem a nagy osztalékra fektetik a fűsúlyt.

Ha a vidéki városok alapítanak gyárakat, ezzel hármas cél érnek el. Saját erejükből és szorgalmukból teremtik elő azt a tőkét, amely gazdasági és kulturális haladásukhoz multhatatlanul szükséges, másodsorú kereseti és megélhetési forrást nyitnak a szegény néposztály számára, harmadsorú biztosítják maguknak mindazon anyagi előnyöket, a mik a város népesedését, terjeszkedését, felvirágzását előmozdíthatják.

Mert ennek előnyei kibatnak a város egész lakosságára. Aki közvetlenül a gyárakból szerzi szükségleteit, mindenkor olcsóbban kapja, mint az a szegény ember, aki már csak harmad, negyedkézből szerezheti be. Ez természetes, mert mindenki nyerni akar rajta.

Ha azonban gyárakat alapít a város, amelyek a lakosság legfontosabb szükségleteit állítják elő, nemcsak olcsóbban jut hozzá a polgárság, hanem ezzel megoldotta a magyar iparpártolás égető kérdését is. És ha az elviselhetetlen drágaság csökken, emelkedik a polgárság anyagi ereje, ami viszont nélkülözhetetlen előfeltétele a város anyagi megerősödésének és egészséges gazdasági fejlődésének.

(Folyt. köv.)

A kis méltóságos asszony.

— Regény. —

Írta: *Sima Julia.*

Folytatás.

V.

A főhadnagy még nem volt szerelmes de elvult már kábulva. Vágyott vissza Géresre, oda, ahol az egyszer látott szép leánynyal újra találkozhat. A családi körben töltött órák nagyon hosszúk, unalmasok lettek. Midőn este utyalomra tért, elmékedni kezdett.

— Nem szeretem ezt az állapotot. Miért gondolok oly sokat arra a szép kis leánykára? Hiszen csak egyszer láttam életben. Más nővel, igen, nővel és nem ily gyermeklányokkal, bálát, balután táncoltam végig és — egy, kettő — elfeledtem! Ezt a leányt pedig mindig magam előtt látom.

— Az a mosoly! Az a gyönyörű száj! Az a haj! Oh az egész feje mily szép! Mily bájos lény! Az ily teremtesek, vagy üdvöt, vagy átkot hoznak reánk, de nem csak átvonuló alakok lesznek az életünkben!

Arra is gondolt, talán okosabban tenné, ha megszabadulna Géresről?

— Bizony ez volna a leghelyesebb! — gondolá komoly megfontolás után. Erre aztán felkacagott:

— Szép kis vitézség! Katonához méltó tett lenne elbujni egy leány előtt!

Néha, a gyávaság, nem csak észszerűbb dolog, de nagyobb erő is kell hozzá mint a bátorsághoz.

A gróf ur is azért volt bátor ebben az esetben, mert ez neki így, sok kellemes percet nyújthatott. Nem is sokáig habozott, hanem, kezdett ultra készülni.

A grófi szülők minden marasztalása hiába valónak bizonyult, István gróf, János társaságában hamarosan Géresen termelt.

Az idő kedvezett a korcsolyázóknak, és a jégpályán vígan siklottak a szép leányok.

VI.

Csak a kapunál vált el Holló a Gelléri testvérektől.

— Holnap újra a jégen! Mondá Adél bucsuzóul, és beléptek Kálmánnal az udvarra. A leány most élénken fordult bátyjához:

— Mióta ismered Kelendí gróft?

Kálmán egykedvűen válaszolt:

— Már nem is tudom.

Pesten találkoztam először vele néhány év előtt. Mióta ide került Géresre, néhány-szor voltam nála.

— Gazdag?

— Igen.

— Vannak szülei?

— Igen.

— Testvérei?

Kálmán megunt a feleletést. Túrelmetlen mozdulatot tett:

— Eh! Mit faggatsz engemet. Menj a paphoz vagy a rendőrségre és szerezd be a személy adatait.

Ezzel, mint aki jól végezte dolgát, vidáman fűtyű szó mellett felnyitotta a szobája ajtaját és magára hagyta Adéit. Szobájában gyorsan ruhát váltott és eltávozott hazulról. Volt aki várta.

Adél, mikor bátyja oly váratlanul magára hagyta, egy percre meg állt a folyosón. Kicsiny keze ökölbe szorult, és a fogai közül sziszgite:

— Nyomorult vagy Kálmán! Végtelen hitvány! Ilyen sértést követni el ellenem!

Sirolin

emeli az étvágyat és a testszűlyt, megadati a köhögést, vatadeket, éjeli izadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlv.

Mintogy értéketlen utazásokat is kínálnak, kérjen mindeneskor „Roche” eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Cie. Basel (Svájce.)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárakban. Ára üvegenként 4 — korona.

Az égen egy pár kíváncsi csillag kitudta a fejét. A Leány könyben úszó szemével ezeket nézte. Azután lassan megfordult. Végig haladt a folyosón. Atyja szobája is utjába esett. Sötétség és csend volt mindenütt.

— A papa nincs itthon! suttagá halkán. — Bizonyosan kártyázik.

Elgületlenül, rossz kedvvel kezdte magáról levetni a koresolya ruhát. De a gróf, az első mágnás ismerős az eszében maradt.

Rövid feketeselyem alszokonyájában, megállott a tükör előtt. Gyönyörködve nézte bájos, szép fejét. Gazdag, aranyszőke haját. Fedetlen vállai és gömbölyű karjai tetszetek neki. Elfelede a Kálmán által okozott sérelmekét, ragyogó szemekkel, gyönyörködött a szépségében.

Szép volt! Oly szép, mint egy feslő rózsabimbó. Gyermeteg orcáin ott ragyogott, megható szépségben tizenhat évnek minden bűbája, de barna szeméből, már egy hiu nő öntudata látszott.

(Folyt. köv.)

46S/1908

Hirdetmény.

Szentes város szolgálatában álló rendőrök, mezőőrök és szolgák 1908 évi ruházati felszerelésének biztosítására zárt versenytárgyalás tartatik.

Énnélfogva felhívom mindazon önálló iparosokat, kik a ruházat szállítását elnyerni akarják, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat 1908 évi február 24 napjának d. e. 10 órájáig a városi tanáshoz címezten, a központi iktató hivatalba adják be. Ruházat szállításra beadott ajánlathoz 300 korona készpénz, eszima szükséglet szállítására beadott ajánlatokhoz 200 korona készpénz ovadék csatolandó.

Részletes feltételek és szükségleti kimutatás válaszbélyeg ellenében a gazdasági tanácsnoki hivatalban kapható.

Ajánlatot csak is a gazdasági tanácsnoki hivatalban ingyen beszerezhető ajánlati íven lehet tenni.

Szentes, 1908. évi január hó 9-én.

Dr. MATEFFY
polgármester

Kiadó lakás.

Egy előszobával, konyhával, kamrával és padlással ellátott kétszobás lakás I. kerület Rákóczy Ferenc utca 43 szám alatti f. év ápril. hó 24-től kezdődőleg hasznonbérbe kjadó.

Bővebb értesítést Tóth László könyvellő ad. 5V1

Kiadó lakás.

I. ker. Tóth József utca 35 szám háznál 2 szobás lakás kjadó, a hozzátartozókkal. Értekezni lehet a Korháznál.

Eladó réti föld:

Madarasi Papp Lajosnak Felsőréti 8 hold földje eladó. — Értekezni lehet a tulajdonossal a II-ik ker. Beresényi utcai háznál.

Meghívás.

A „Szentesi Kölcsonös Segélyző Szövetkezet“ üzletreszeit az 1908-ik évi február 9-én délelőlt 10 órakor az intézet helyiségében tartandó évi rendes közgyűlésre tisztelettel meghívom.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgató évi jelentése.
2. Az 1907-ik üzleti évről egybeállított zárszámadás a felügyelő bizottság jelentésével
3. Az 1905-ik évesoprtbeli üzletreszek felszámolása és kifizetési idejének megállapítása.
4. Az 1908-ik évre szóló költségvetés megállapítása.
5. A közgyűlés előtt 3 nappal beadott indítványok tárgyalása.
6. Jegyzőkönyvhiteltesítők választása.

Jegyzet. A megvizsgált 1907-ik évi zárszámadás, az összes üzletreszek névjegyzéke, az évközben be- vagy kilépett tagok kimutatása a közgyűlés előtt 8 nappal az intézet helyiségében a hivatalos órák alatt közszemlélre vannak kitéve, ahol azok megtekintethetők és ellenők a közgyűléshez intézve irasos észrevételek emelhetők.

Szentes 1908 január 19.

Balázsovits Norbert
igazgató.

Szentes város polgármesterétől
580/1908 szám.

Hirdetmény.

A Szentesen lévő loállomány, valamint a teherhordásra használható szamarak, öszvér-szamarak és öszvérek, továbbá a teherhordásra és személyszállításra alkalmas automobilon uti mozdonyok, önműködő mozdonyok szántómozdonyok és utcai hengerek, végül kocsik, szekerek teherhordásra alkalmas nyergesek és hevederek 1908. évi összeírásával Dr. Szánthó Lajos jegyzőt bízom meg.

Ezen munkálat teljesítésére az 1908 évi január hó 21-től bezárólag február hó 1-ig terjedő időtartamot, az összeírás helyiségéül pedig Dr. Szánthó Lajos jegyzőnek a tulajurcai kertben lévő hivatalos helyiségét tűzöm ki.

A bejelentések megtételére a dél-előlt 9—12-ig és délután 2—5 óráig terjedő időt tűzöm ki a vasár- és ünnepnapoknak kivételével, mely napokon csak délelőlt 9—12 óráig fogadtatnak el bejelentések.

A bejelentéseknek a fenti határidőben való megtételére s az adatok bmondására azzal a figyelmeztetéssel hívom fel a közönséget, hogy a bejelentést elmuiasztók, vagy a lovak, szekerek és egyéb összeírás alá kerülő tárgyak pontos számát eltitkolók érzékeny bírsággal fognak sújtatni.

Szentesen, 1908. évi január hó 6-án.

Dr. Mátéffy Ferenc,
polgármester.

Értesítés.

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy ez év első napján a Széchenyi kerüti Delelő-csárdát átvettem s azt a közel napokban ünnepiesen megnyitottam. — Magam a nagyérdemű közönség jóindulatába ajánlottan vagyok

Számos látogatást kérve

Kiriák Árpád vendéglős.

Kiadó házak.

Szeder János több házai kjadó Szent-György napra. Értekezhetni a tulajdonossal Koskut utcai házánál,

Kiadó Lakás.

Özv. Piti Józsefné Iskola utca 3 szám alatti háza hasznonbérbe kjadó.

Eladó süldők.

Dr. Ecséri Lajos felsőréti tanyáján fias sertések és hizónak való süldők eladók.

Alapítotott 1860-ban

Szentes város legrégebb és

leghiszebb ékszerüzlete.

Elsőrangú összeköttetésem folytán abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy mindent közvetlenül gyárból vásárolva, — arany, ezüst, és drágakő ékszeranyagokat és evészközöket, gyűrűket, láncokat, órákat és tajték árakat a Kossuth-téri református bérházban lévő ÉKSZERÜZLETEMBEN a legutányosabban és a legdivatosabb fazonban szolgáltatnom ki t. vevőimnek s vállalom arany és ezüst tárgyak javítását.

Csaknem ötven éve a szentesi piacon lévő ÉKSZERÜZLETEMNEK látogatása tehát feltétlenül érdekében áll mindenkinek, aki e nemű szükségleteit előnyösen akarja fedezni.

Árami olesóságáról és áruim izléses voltáról könnyenmeggyőződést szerezhet magának egy vásárlással bárki is. Arany ezüst tárgyakat ujonnan készítek, valamint azok javítását is jutányosan vállalom.

Szentesen, 1907 október hó.

Kiválósítzelettel:
CSILLAG ÁRMIN
arany- és ezüst műves

26-10

Közel a Kossuth-térhez
3-4 szobás lakás kerestetik
május 1-re. Ajánlatok a kjadóhivatalba kéretik.

Eladó sertések.

Nemes Istvánnak derekegyházdali 54 számú tanyáján 8 darab 8 hónapos sertése van eladó. — Értekezni lehet ugyanott.

Kiadó lakás.

Özv. Szathmáry Lajosné Baró Harucker utcai házána 3 padolt szoba, konyha, éléskamara, pince, továbbá a lisztüzlet és a mellette lévő bolthelyiség Szt. György naptól kezdve kjadó. — Értekezhetni a tulajdonossal a helyszínen.